

מסורת הש"ס

ארוסה פרק רביעי סוטה

כו.

עין משפט
נר מצוה

(6) יבמות לו: (7) [תוספתא
רש"י פ"ה ע"ש, (8) [שם
תוספתא (9) ברכות לא:
[שם תוספתא פסיעה וכו'
תו"פ לעיל לה' ד"ה ור' יונתן
וכו' ועי' תו"פ מנחות י:
ד"ה ד"ה הלל וכו' ור' יו"ט,
(10) ש"ל מ"ג, (11) [ש"ך לע"מ
הקדום, רש"י, (12) [ומגדל
(13) [ומגדל, (14) [ויו"ט
הענין ברש"י דמסנה לעיל
כו: ד"ה אשם סרים ועי'
רש"י, (15) [ן גירסת רש"י
אלג גירסת רש"ל ה"ה ע"ס
ד"ר לעיל, (16) [ע'
כירשמי דק"א אילוניות,
(17) [ש"ל, (18) [ל' דהא.

תורה אור השלם

1. ואם לא נטמאה
דאשה ודחיה הוא
תקתה ודחיה וכו'.
2. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם איש איש
כי תשטה אשתו ומעלה
בו מעלה: כמבד"ה ר"ב
3. ושקב איש אתה
שבת ורע ועלם מעיני
אישתו ותהרהר והיא
נטמאה ועד אן קה דהוא
לא נתקשה:

הנהרות הב"ח

(6) ג' מספרות פסיעה
לעיל ומפת אילוניות
נמק:

מיתק רש"י

מעוברת חבירו ומינקת
חבירו. אשה שמת בעלה
והיא מעוברת או מינקת,
אסורה להנשא עד כ"ד
חדש, שכן מיתק יונתן
[בבב"ב לו:].

ולא שוטים. דמכיון דתתא אישה: ולא יחזיר עולמים. קנסא קנסוהו
בכנין: לכשיגיע זמנו. לאחר כ"ד חדש לידת הולד: והרובא. כמור.
כמו ילד (בראשית כה) רביא: מעוברת עלמו. שהיה אשתו מעוברת וקינא
לה: או שוטים. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: אשם ממור לממור.
כלומר אשה הרחיה לממור וינסת
לממור וקינא לה ונסמרה: או שוטה
כו. ולקמן פרך פשיטא: אנה
דאמרי כי היא סנה. דלית ליה
עקרה חקנה שמתה מדלל נקט אלה
אילוניות ונסכיז תלמודא מונקתה
ומרעה זרע ולא משום דאינה רחיה
לקיימה אלתה כרבי אלעזר ס"ל דיכול
לישא אחרת ולפרות ולרבות ואפ"ה
אילוניות לא: וכו. כל אשה נעושה
עקרה משום דלא נסמרה הפסידה:
לא ליוש פסולין. לא נעשה שלום
בניהם הלוא לא יפרה ולא ירבה
הואיל וכל דרומו ממוזין: והיא לא
נספסה כו'. כלומר מהו דמימא
פרשת סוטה על כרחך בלשון ישראל
קיימא מדמכיה והיא (היא) מיעוטא משמע
ו היא דכי לא נתפשה אסורה הא
נתפשה כו' ועלה קאי קרא דממרה
ועבר עליו רוח וגו' דהיא דמסקפא
לן כהך אש נעמאה ואם לא נעמאה
שמה אכל אשם כהן ליתיה בכלל
והיא לא נתפשה ליתיה נמי בכלל
השקאה קמ"ל: במפגוניה. לאחר
שמתה אילטריך לאשמעינן דמותה
לבעלה דלא מימא זונה היא שהרי
דקוה המים: מפגוניה אה. והאי
דקוה המים חונה היא אלה שמה
לה זכות ואמאי מותרת לבעלה:
במפגוניה דרך אכריס. שאינה
מתנוונה במעים ובירכיס אלה ראשה
ושאר אכריה כנידים עליה מהו
דמימא הא לאו זכות מלה לה דאם
כן הוה לה להתנוונה דרך דניקת
המים אלה כלאנס זימנה לפיכך
מתנוונה שלא כדרכה ולכהן מיהא
מיתק: מבלעדי אישך. משמע
דאישה כר הכי הוא: קא משמע לן.
לדמיקדס שכינת בעל לבעול הוא
דלחא וסרים כר שכינה הוא ואף
על גב דלאו כר וריעה הוא. (סובסריס
חמה קאמר דמוזר לקיימה ולא
כסריס אדם שאסור לקיימה משום
לא יבא פלוע דכא (דכריס כג):
מהו

[שנשא עקרה וקינה וכו']. ומימא אמאי לא חילוניות
כגדי עקרה חקינה: לא ישא אדם מעוברת
חבירו. כירשמי עליה הכתוב אומר (משלי כג) אל תשיג גבול עולם
ונשדה יוממים אל תנא (סומרים חכמים לרבי אלעזר שאם היו לו
בנים ואשה ל) שהיא שומה או לא נוטלת
כמוהו היו לו אשה ובנים] וממו בין
קוני לקמיה ככר נראית לשמות:
מעוברת עצמו או שותה וכו'.
רש"י פי' ולא אמרינן
דלא לקטליה לולד ומימא אמאי אית
לן למקטליה מה איכפת לן נמתינן
עד שמלד הא מהן צפ"ק דערבין
(דף ג.) האשה היולדת ליהרר ארין
ממתינן לה עד שמלד והתם גזרת
הכתוב הוא וממו גם שיהיה לרבות
את הולד והתם משמע טעמא דרבי
קרא הא לא רבי קרא לא קטליה
ליה משום דממונה דבעל הוא כדמכתיב
(שמות כה) כאשר ישימ עליו בעל האשה
והכא הכי פירושא מעוברת עלמו
אע"ג דקניא לה כשהיא מעוברת שומה
לאחר שמלד ולא אמרינן כעני בני
מעוברת חבירו דאי קינא לה כשהיא
מעוברת וילדה ומת הולד או הפילה
אפ"ה אינה שומה דלאו כמ קוני
הימה דמעטע לה כספרי מני טעשה
אשתו וכדאמרינן כירשמי לא היו
[לן] אשה ובנים וכו' ככר [נראית]
שלא לשמות: אמר לו רבי
ישמעאל א"כ יסתרו כל עקריות
ויפקדו. מימא ור' ישמעאל למא לא היה
לנפשיה יסתרו כל יולדות בעל וילדו
כריות וכו' והואיל ולא נסמרה הפסידה:
ואמרת רביא הוא. מימא
והוא אפיקתיה לעיל
(דף כד.) לרבות הארוסה ושומרת
יס לקניו: וזו הואיל ונתפשה
אסורה אימא א תשתה כ"ל קמ"י.
מימא לר"י אמאי לא פרך הכל ואימא
הכי נמי דפרך לעיל וגרסה לה
היכא דקרא דמסיק אדעתיה מתוכו
למדש הכי ומדריש לדרשא אחרימי
לא פרך ואימא ה"ג דקמ"ל דכך ניתן
למדש למשה כפניו ולא בע"א כגון
והיא נתפשה לאסור אשת כהן מבלעדי
אישך מי שקדמה שכינת בעל אכל
לעיל בני ישראל משמע כדאי למעטי
גרים וכן בפרק שני דיבמות (דף כז.)
בגמרא דמי שיש לו אה מ"מ וזקן את
אשת אחיו לביס דקא פרך פשיטא
אחיו הוא מהו דמימא לילף אחיה
אחיה מבני יעקב קמ"ל התם פרך
ואימא הכי נמי משום דלין גזרה שיה
למחנה ורין טעמא להוציא מאחיה:
כגרא או קרא וכן לענין לירשו (סו:
וליעמא לו פשיטא אחיו הוא סו"ה)
לא ימא בעל כעמי יש בעל שמטמא
יש שאינו מטמא הא כילד מטמא
וכו' (דף ג.)

ולא שוטים. דמכיון דתתא אישה: ולא יחזיר עולמים. קנסא קנסוהו
בכנין: לכשיגיע זמנו. לאחר כ"ד חדש לידת הולד: והרובא. כמור.
כמו ילד (בראשית כה) רביא: מעוברת עלמו. שהיה אשתו מעוברת וקינא
לה: או שוטים. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: אשם ממור לממור.
כלומר אשה הרחיה לממור וינסת
לממור וקינא לה ונסמרה: או שוטה
כו. ולקמן פרך פשיטא: אנה
דאמרי כי היא סנה. דלית ליה
עקרה חקנה שמתה מדלל נקט אלה
אילוניות ונסכיז תלמודא מונקתה
ומרעה זרע ולא משום דאינה רחיה
לקיימה אלתה כרבי אלעזר ס"ל דיכול
לישא אחרת ולפרות ולרבות ואפ"ה
אילוניות לא: וכו. כל אשה נעושה
עקרה משום דלא נסמרה הפסידה:
לא ליוש פסולין. לא נעשה שלום
בניהם הלוא לא יפרה ולא ירבה
הואיל וכל דרומו ממוזין: והיא לא
נספסה כו'. כלומר מהו דמימא
פרשת סוטה על כרחך בלשון ישראל
קיימא מדמכיה והיא (היא) מיעוטא משמע
ו היא דכי לא נתפשה אסורה הא
נתפשה כו' ועלה קאי קרא דממרה
ועבר עליו רוח וגו' דהיא דמסקפא
לן כהך אש נעמאה ואם לא נעמאה
שמה אכל אשם כהן ליתיה בכלל
והיא לא נתפשה ליתיה נמי בכלל
השקאה קמ"ל: במפגוניה. לאחר
שמתה אילטריך לאשמעינן דמותה
לבעלה דלא מימא זונה היא שהרי
דקוה המים: מפגוניה אה. והאי
דקוה המים חונה היא אלה שמה
לה זכות ואמאי מותרת לבעלה:
במפגוניה דרך אכריס. שאינה
מתנוונה במעים ובירכיס אלה ראשה
ושאר אכריה כנידים עליה מהו
דמימא הא לאו זכות מלה לה דאם
כן הוה לה להתנוונה דרך דניקת
המים אלה כלאנס זימנה לפיכך
מתנוונה שלא כדרכה ולכהן מיהא
מיתק: מבלעדי אישך. משמע
דאישה כר הכי הוא: קא משמע לן.
לדמיקדס שכינת בעל לבעול הוא
דלחא וסרים כר שכינה הוא ואף
על גב דלאו כר וריעה הוא. (סובסריס
חמה קאמר דמוזר לקיימה ולא
כסריס אדם שאסור לקיימה משום
לא יבא פלוע דכא (דכריס כג):
מהו

תוספות שאנץ

ואילוניות כמעי אמה
לקיח ולא חזיא ליה:
ואשת ממור לממור כלומר
אשה הראויה לפמור
ונשאת לממור וקינא לה
ונסמרה ליה אילוניות או
שותה או לא נוטלת כתובה
ומיירי בביש לו אשה
ובנים דומיא דעקרה
וחקנה: ולא ליטוש
בספולין פ"ה לא נעשה
שלום כנידה לא יסדה ולא
ירבה הואיל וכל דרומו
ממוזין: מיד היא לא
נתפשה כו' כלומר מהו
דמימא משה טעם לה
כרחק באשת ישראל קיימא
מדרכיה והיא מטמא זו
היא דכר לא נתפשה אסורה
הא נתפשה כו' ועלה קאי
קרא דבתיבה ונבר עליו
דחיה דמסקפא לן כהך אש
נטמאה אי אית [נטמאה]
שותה אבל אשת כהן
דליתא בכלל והיא לא
נתפשה ליתא נמי בכלל
השקאה קמ"ל ליה.
במתנוונה דרך אכריס שאין
מתנוונה במעים אלא
ראשה וישראל אכריס כבדים
עליה מ"ד (6) מ"ד מבלעדי
אישך כו' משמע ראשה
בר הכי הוא קא משמע לן
רלמי שקדמה שכינתו
לבעול הוא רחמא וסרים
בר הכי הוא ואע"ג דלאו
בר אירועי הוא ובכריס
חמה קאמר דמוזר לקיימה
ולא כסריס אדם שאסור
לקיימה משום לא יבא
פלוע דכא ליה.

(6) נכלה דל"ל מ"ד הא לאו
זכות תלה לה וכו' ולכן מימא
למחר וכו' גרש"י.

תוספות שאנץ

ואילוניות כמעי אמה
לקיח ולא חזיא ליה:
ואשת ממור לממור כלומר
אשה הראויה לפמור
ונשאת לממור וקינא לה
ונסמרה ליה אילוניות או
שותה או לא נוטלת כתובה
ומיירי בביש לו אשה
ובנים דומיא דעקרה
וחקנה: ולא ליטוש
בספולין פ"ה לא נעשה
שלום כנידה לא יסדה ולא
ירבה הואיל וכל דרומו
ממוזין: מיד היא לא
נתפשה כו' כלומר מהו
דמימא משה טעם לה
כרחק באשת ישראל קיימא
מדרכיה והיא מטמא זו
היא דכר לא נתפשה אסורה
הא נתפשה כו' ועלה קאי
קרא דבתיבה ונבר עליו
דחיה דמסקפא לן כהך אש
נטמאה אי אית [נטמאה]
שותה אבל אשת כהן
דליתא בכלל והיא לא
נתפשה ליתא נמי בכלל
השקאה קמ"ל ליה.
במתנוונה דרך אכריס שאין
מתנוונה במעים אלא
ראשה וישראל אכריס כבדים
עליה מ"ד (6) מ"ד מבלעדי
אישך כו' משמע ראשה
בר הכי הוא קא משמע לן
רלמי שקדמה שכינתו
לבעול הוא רחמא וסרים
בר הכי הוא ואע"ג דלאו
בר אירועי הוא ובכריס
חמה קאמר דמוזר לקיימה
ולא כסריס אדם שאסור
לקיימה משום לא יבא
פלוע דכא ליה.

(6) נכלה דל"ל מ"ד הא לאו
זכות תלה לה וכו' ולכן מימא
למחר וכו' גרש"י.

תוספות שאנץ

ואילוניות כמעי אמה
לקיח ולא חזיא ליה:
ואשת ממור לממור כלומר
אשה הראויה לפמור
ונשאת לממור וקינא לה
ונסמרה ליה אילוניות או
שותה או לא נוטלת כתובה
ומיירי בביש לו אשה
ובנים דומיא דעקרה
וחקנה: ולא ליטוש
בספולין פ"ה לא נעשה
שלום כנידה לא יסדה ולא
ירבה הואיל וכל דרומו
ממוזין: מיד היא לא
נתפשה כו' כלומר מהו
דמימא משה טעם לה
כרחק באשת ישראל קיימא
מדרכיה והיא מטמא זו
היא דכר לא נתפשה אסורה
הא נתפשה כו' ועלה קאי
קרא דבתיבה ונבר עליו
דחיה דמסקפא לן כהך אש
נטמאה אי אית [נטמאה]
שותה אבל אשת כהן
דליתא בכלל והיא לא
נתפשה ליתא נמי בכלל
השקאה קמ"ל ליה.
במתנוונה דרך אכריס שאין
מתנוונה במעים אלא
ראשה וישראל אכריס כבדים
עליה מ"ד (6) מ"ד מבלעדי
אישך כו' משמע ראשה
בר הכי הוא קא משמע לן
רלמי שקדמה שכינתו
לבעול הוא רחמא וסרים
בר הכי הוא ואע"ג דלאו
בר אירועי הוא ובכריס
חמה קאמר דמוזר לקיימה
ולא כסריס אדם שאסור
לקיימה משום לא יבא
פלוע דכא ליה.

(6) נכלה דל"ל מ"ד הא לאו
זכות תלה לה וכו' ולכן מימא
למחר וכו' גרש"י.

כל